

SIMEN-treff

Innledning:

Diskusjonen om tilrettelagte tiltak som til tider var stor for noen år siden, ser nå heldigvis ut til å ha lagt seg og de fleste ser at det ikke er noe problem å ha to tanker i hodet på en gang; både å arbeide for inkludering i det vanlige menighetsarbeid og å ha tilrettelagte tiltak. Hånd i hånd.

Jeg tror noe av problematikken – i tillegg til en ideologisk begrunnelse, selvfølgelig – var et misforstått normaliseringsbegrep. Normalisering betyr jo å ha rett til normale livsmønster og livsvilkår – det som er normalt for deg. Det har aldri betydd å gjøre det som alle andre gjør. Fordi alle mennesker er ulike, må alle behandles ulikt. Som Kierkegaard sa: «Om jeg vil lykkes med å føre et menneske til et bestemt mål, må jeg først finne ham der han er og begynne akkurat der.» Noen trenger mer for å få det samme. Et tilrettelagt tiltak skal gi akkurat det.

Målgrupper kalles dette ellers i samfunnet og det både akseptert og smekkefullt av det. TV-kanaler, radiostasjoner, ukeblader, reklame – hele samfunnet er fullt av «tilrettelagte tiltak» og jeg har aldri hørt noen hyle opp om det.

Mennesker med utviklingshemning har en økt sårbarhet i forhold til normalbefolkningen. Mange har et dårlig

selvbilde etter utallige personlige nederlag ikke minst pga vansker med kommunikasjon og språk. Sosial forståelse er vanskelig, det samme er det med å utføre hverdagslige oppgaver uten videre. Utviklingshemmede har betydelig færre venner enn befolkningen ellers og det er spesielt trist når undersøkelser gjort av bla John Swinton viser at vennskap er det som kommer aller høyest på de fleste utviklingshemmedes liste over viktige elementer i livskvalitet. For - utviklingshemmede har de samme behov som du og jeg: Behov for kjærlighet, akseptasjon, tilhørighet og trygghet.

SIMEN:

I 1993 samarbeidet NFU Grenland og kirken om kurs for utviklingshemmede: Sammen i livet. Det handlet om å være en del av lokalsamfunnet. Deriblant kirken. Vi gjorde gode erfaringer og vi hadde flere kurs. Jeg hadde vært i Guldhedskyrkan og sett på opplegget deres som de hadde hatt i 20 år. Fortalte om det. Interessert? Ja!

Slik begynte SIMEN. SIMEN = Sammen i menigheten. Først i Porsgrunn kommune, så i Skien kommune og til slutt i Grenlandsområdet; i Bamble kommune. I over 20 år har disse nå rullet og gått og deltakernes entusiasme er like stor. I tillegg har vi fått en «bror» i Aust-Nedenes og det har grodd fram en rekke SIMEN-treff rundt om i Norge.

SIMEN er ikke en klubb. Det er et åpent treff. Det er en viktig forskjell. Tilrettelagt for mennesker med utviklingshemning, men åpent for alle. Tilrettelagt betyr rett og slett at kvelden har en fast struktur og at variasjonen tas innenfor strukturen. Omtrent slik som en gudstjeneste er – eller i alle fall var.

SIMEN = Sammen i menigheten. 2 timer annen hver uke.
Struktur:

½ time enkel kveldsmat og prat rundt bord
(småbord/langbord)

½ time lek og sang. Skaper samhørighet og løser opp.

15 min pause

½ time samtale. Delt liv.

15 min kveldsavslutning i kirkerommet.

To viktige prinsipper:

1. Det skal være enkelt å være leder. Konkrete oppgaver. Flere sammen eller en og en. Eks: Innkjøp Tove – Kjøkken Tove og Jørgen – Lek/sang Janne og Harald – Samtale Svein – Kveldssamling Torild. Dette settes opp før semesterstart.
Hjelpemidler til samlingene i Grenlandsområdet:
LekeAlf + sangbok med komp
2. Involvering: Utviklingshemmede er med som ledere. Noen gjør ting sammen med andre, noen

alene etter kort tid. Det handler om mestring!
 Utviklingshemmede som ikke er ledere får også
 ansvar. En SIMEN-kveld er noe vi gjør sammen.
 Praktisk: Rydding, mat osv. Kveldssamling:
 Lystenning, bevegelser til sanger, dikt,
 velsignelse, lede bønn (6-tegn)

Lek og sang pluss samtale-delen foregår i en sirkel.
 Sikrer felles oppmerksomhet. Navnesang = Du er sett
 Samtale = Delt liv. Sorger og gleder. Dette er svært
 viktig for mange. I den delen tar vi også fram grisen der
 vi samler inn penger til misjonsprosjektet vårt.

Vi vil to ting med SIMEN:

1. Skal være en vei inn i menigheten for de som vil
 og kan. Trygghet for å være i kirken, trygghet for
 egen deltakelse. Ledd fra gudstjenesten i
 kveldssamlingen = gjenkjennelse.
 Gudstjenesteverksted – betyr
 gudstjenestedeltakelse. Eller er det viktig at det er
 med ledere fra alle lokale menigheter som kan
 følge opp «sine» og inkludere den i egne
 menigheter.
 SIMEN kan være i samarbeid i kommune eller et
 prosti. Men én må være vertskapemenighet (evt
 to), dvs. der treffet faktisk avholdes. Ledere ut av
 menigheten for å være med på noe i an annen

menighet, sa du? Ja, det er faktisk et problem, men det må vi overkomme!

2. Skal være et godt tilbud i seg selv for den som ikke vil eller kan være med lokal menighet. Et sted for vennskap og delt liv og et sted der du kan møte og tilbe Gud. Skulle jeg plukke fra to ord som karakteriserer SIMEN, vil jeg si LIVSGLEDE og GUDSGLEDE. Disse to møtes når vi synger «Måne og Sol»: «Herre vi takker deg, Herre vi priser deg....»
Vi har for øvrig startet en egen bibelgruppe for dem som ønsker å bli enda bedre kjent med de kristne fortellingene og ha et tettere åndelig fellesskap (se egen artikkel).

Hvilke erfaringer har vi så gjort utover det jeg allerede har nevnt?

- Jo, at menighetene inntil en viss grad regner dette som egen virksomhet. Det er lett å få kirkeofringer til virksomheten, det er verre å få ledere «ut av egen menighet». Det eneste stedet det går greit, er i Bamble, for der veksler vi mellom to menigheter høst og vår.
- Ja, utviklingshemmede kommer inn i menigheten gjennom å delta på SIMEN. Bare ring Stridsklev kirke og spør. Der er det både aktive og synlige. Men: Jo nærmere boligen ligger kirken, jo lettere

er det. (Se egen artikkel om dette) Geografisk nærhet en svært viktig faktor. Og når det geografiske nære kirke også er vertskap for kommunen SIMEN-treff, da er det fullklaff jfr Stridsklev igjen)

- Viktig å ha med en ansatt fra vertskapsmenigheten i lederteamet, ja, helst som hovedleder. Dette gir et eierforhold og vi blir regnet med.

SIMEN-treff er en utprøvd modell som fungerer. Det beviser sammenhengende treffkvelder i over 20 år.

Av Einar Sand, rådgiver for inkluderende kirkeliv